
Eusko Jaurlaritzaren harremana biktimekiko legegintzaldi honetan

Gasteiz, 2015eko martxoaren 18a

Bakegintza eta Bizikidetzarako Idazkaritza Nagusia

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

LEHENDAKARITZA
Bakegintza eta Bizikidetzarako
Idazkaritza Nagusia

PRESIDENCIA
Secretaría General
para la Paz y la Convivencia

1. Eusko Jaurlaritzak edota beste erakunde, fundazio edo erakunde batzuek oroimenaren arloan antolatutako ekitaldietan parte hartzea

1.1. Euskadiko ekitaldiak

- **2013ko ekainak 2:** ETak hildako ertzainak omentzeko Ertzaintzak egindako erakunde-ekitaldian parte hartzea, **Iñigo Urkullu lehendakariak**, Segurtasuneko sailburu Estefanía Beltrán de Heredia eta Bakegintza eta Bizikidetzarako Idazkaritza Nagusiak parte hartuta.
- **2013ko urriak 10:** biktima guztiak oroitzeko ekitaldia, Donostiako Udalak antolatua, Biktimen eta Giza Eskubideen zuzendari Monika Hernandok parte hartuta.
- **2013ko azaroak 10:** Eusko Jaurlaritzaren ekitaldia EHUn, **Iñigo Urkullu lehendakariak** eta Jaurlaritzak parte hartuta, Euskadiko oroimenaren eguna ospatzeko.
- **2013ko azaroak 19 eta 20:** Bakegintza eta Bizikidetzarako idazkari nagusi Jonan Fernandezek eta Biktimen eta Giza Eskubideen zuzendari Monika Hernandok parte hartu dute IVACek antolatutako terrorismoaren biktimentzako mintegian, Bakegintza eta Bizikidetzarako Idazkaritzak eta Kriminologiaren Euskal Institutuak sinatutako hitzarmenaren barruan. 30 biktimak baino gehiagok hartu zuten parte mintegian.
- **2013ko azaroak 22:** Bakegintza eta Bizikidetzarako Idazkaritza Nagusiak parte hartu du Joseba Goikoetxea hil zutenetik 30 urtera oroitzeko ekitaldian; alde guztietako biktimek parte hartu dute, baita autokritika egin duten eta Nanklares bidea izenez ezagutzen den gizarteratzeko bideari heldu dioten etakide ohiek ere.
- **2014ko otsailak 20:** Enrique Casas eta Fernando Buesa Eusko Legebiltzarrean oroitzeko ekitaldia, **Iñigo Urkullu lehendakariak** eta Bakegintza eta Bizikidetzarako Idazkaritza Nagusiaren taldeak parte hartuta.
- **2014ko ekainak 1:** jardunean hildako ertzainak omentzeko Ertzaintzaren erakunde-ekitaldia, **Iñigo Urkullu lehendakariak**, Biktimen eta Giza Eskubideen zuzendari Monika Hernandok eta idazkaritzaren aholkulari Aintzane Ezenarrok parte hartuta.
- **2014ko uztailak 29:** Biktimen eta Giza Eskubideen zuzendari Monika Hernandok eta Enrique Ullibarriaranak parte hartu dute Gipuzkoako Batzar Nagusiek Juan Mari Jauregiren oroimenez antolatutako ekitaldian.
- **2014ko urriak 13:** Eusko Jaurlaritzak finantzaturako Reconciliación film dokumentalaren estreinaldia, **Iñigo Urkullu lehendakariak**, Bakegintza eta Bizikidetzarako idazkari nagusi Jonan Fernandezek eta Biktimen eta Giza Eskubideen Zuzendaritzako taldeak zein dokumentalean ageri diren hainbat biktimak parte hartuta.
- **2014ko azaroak 10:** 2014ko oroimenaren egunaren ospakizuna Eusko Legebiltzarrean, **Iñigo Urkullu lehendakariak**, Bakegintza eta Bizikidetzarako idazkari nagusi Jonan Fernandezek eta Biktimen eta Giza Eskubideen Zuzendaritzako taldeak parte hartuta.
- **2014ko azaroa:** Santiago Brouarden oroimenezko ekitaldia Eusko Jaurlaritzan, Bakegintza eta Bizikidetzarako Idazkaritzako taldeak eta **Iñigo Urkullu lehendakariak** parte hartuta.

- **2014ko azaroak 26:** Santiago Brouarden oroimenezko ekitaldia Bilboko udaletxean, Biktimen eta Giza Eskubideen zuzendari Monika Hernandok parte hartuta.
- **2014ko azaroak 28:** IVACek terrorismoaren biktimekiko antolatutako II. mintegian parte hartzea Donostian; hogeita hamar bat biktimek parte hartu zuten.
- **2014ko abenduak 10:** Glencree, Biktima Hezitzaileak eta Adi-adian izeneko ekimenetan parte hartutako 41 biktimari René Cassin sariak emateko ekitaldia, **Iñigo Urkullu lehendakariak**, Bakegintza eta Bizikidetzarako idazkari nagusi Jonan Fernandezek eta Biktimen eta Giza Eskubideen taldeak zein saritutako biktima gehienek parte hartuta.
- **2015eko urtarrilak 20:** Alonsotegiko biktimen senideekin eginiko bilera, atentatutik 30 urte bete ziren egunean, **Iñigo Urkullu lehendakariak**, Bakegintza eta Bizikidetzarako idazkari nagusi Jonan Fernandezek eta Biktimen eta Giza Eskubideen Zuzendaritzako taldeak parte hartuta.
- Fernando Buesa Fundazioak urtero antolatutako jardunaldietan eta fundazio horrek antolatzen dituen hitzaldi tematikoetan parte hartzea. Azkenekoa **2015eko urtarrilaren 22an** antolatu zuten, estortsioari eta haren ondorioei buruz.
- Fernando Buesa Fundazioak urtero, **otsailaren 22aren** inguruan antolatzen duen «In memoriam» ekitaldian parte hartzea. **2015eko otsailaren 19an** eginiko azken ekitaldian Bakegintza eta Bizikidetzarako Idazkaritza Nagusiko talde osoak ez ezik, **Iñigo Urkullu lehendakariak** eta Eusko Jaurlaritzako hainbat sailburuk ere parte hartu zuten.
- **2015eko otsailak 20:** Fernando Buesa eta José Ramón Recalde Jaurlaritzako kide ohiak oroitzeko eta eskerrak emateko erakunde-adierazpenaren irakurketa (biak ETaren atentatu terroristaren biktima izan ziren), **Iñigo Urkullu lehendakariak** eta Jaurlaritza osoak parte hartuta.
- **Urtero otsailak 22:** Fernando Buesa Fundazioak Fernando Buesa eta Jorge Díez oroitzeko monolitoan urtero egiten duen oroitzapenezko ekitaldian parte hartzea. Azken urte honetan Monika Hernandok eta Aintzane Ezenarrok parte hartu zuten ekitaldian Eusko Jaurlaritzak bultzatutako programetan parte hartzen duten alde guztietako biktimekin batera.
- **2015eko otsailak 27:** Fernando Buesa eta Enrique Casas oroitzeko ekitaldia Eusko Legebiltzarrean, **Iñigo Urkullu lehendakariak** parte hartuta.
- **Urte guztietako uztailaren 13an:** Miguel Angel Blancoren oroimenezko urteroko ekitaldia Ermuko udaletxean, Biktimen eta Giza Eskubideen zuzendari Monika Hernandok parte hartuta.
- **Urte guztietako abuztuaren 8an:** Kortaren Bidetik Fundazioak Zumaian urtero antolatutako oroimenezko ekitaldian parte hartzea. Baita **Iñigo Urkullu lehendakariak** ematen dituen sariak banatzeko ekitaldian ere; azken edizioa **2014ko azaroaren 14an** izan zen.
- **Urtero, abenduaren 3an:** Ignacio Uria zenaren aldeko ekitaldietan parte hartzea, harik eta familiak 2014an ekitaldirik gehiago ez antolatzea erabaki zuen arte.

Gainera, Eusko Jaurlaritza gonbidatuta egon den oroitzeko ekitaldi guztietan parte hartzea. Iragan **urtarrilaren 26an** Ramón Díazen adiskideek bere omenez antolatutako ekitaldian parte hartzea, Eusko Jaurlaritzak sustatzen dituen programetan parte hartzen duten bateko eta besteko biktimekin batera. Halaber, Donostian Enrique Casas plaza inauguratzeko ekitaldian parte hartzea iragan **2015eko otsailaren 21ean**.

1.2. Euskaditik kanpoko ekitaldiak

- **2013ko apirilak 2:** AVTren Verdad, Memoria, Dignidad y Justicia saria emateko ekitaldian parte hartzea 2013ko apirilean.
- **Urtero, ekainaren 19an:** Kataluniako Terrorismoaren Biktimen Elkarteak Hiperkorreko biktimen oroimenez urtero antolatzen duen ekitaldian parte hartzea.
- **Urtero, ekainaren 27an:** Bakegintza eta Bizikidetzarako idazkari nagusi Jonan Fernandezek eta Biktimen eta Giza Eskubideetako zuzendari Monika Hernandok Madrilgo Diputatuen Kongresuak urtero antolatzen duen oroitza-ekitaldian hartzen dute parte.
- **2014ko martxoan** M11ko biktimen omenezko ekitaldian parte hartzea.

2. Terrorismoaren Biktimen Partaidetzarako Euskal Kontseilua

Bakegintza eta Bizikidetzarako idazkari nagusi Jonan Fernandezek eta Biktimen eta Giza Eskubideetako zuzendari Monika Hernandok Terrorismoaren Biktimen Partaidetzarako Euskal Kontseiluan hartzen dute parte:

2013 urtean, hiru alditan bildu zen:

- **2013ko uztailak 21:** Honako elkarte hauek hartu dute parte: Zaitu, Estatuko segurtasun-endarren elkartea, Fernando Buesa Fundazioa, AVT eta ASERFAVITE.
- **2013ko irailak 12:** Parte-hartzaileak: Zaitu, Fernando Buesa Fundazioa, Estatuko segurtasun-endarren elkartea, COVITE, ASERFAVITE eta AVT.
- **2013ko urriak 21:** Parte-hartzaileak: Zaitu, Elkarteen Bilgunea, Fernando Buesa Fundazioa, Estatuko segurtasun-endarren elkartea, COVITE, ASERFAVITE eta AVT.

2014 urtean, bi alditan bildu zen:

- **2014ko apirilak 1:** Parte-hartzaileak: Zaitu, Fernando Buesa Fundazioa, COVITE, ASERFAVITE eta AVT.
- **2014ko irailak 24:** Zaitu, Fernando Buesa Fundazioa, COVITE, ASERFAVITE eta AVT.

2015 urtean, behin baino ez da bildu:

- **2015eko urtarrilak 21:** Parte-hartzaileak: Zaitu, Fernando Buesa Fundazioa, COVITE, ASERFAVITE eta AVT.

3. Euskadiko elkarteekin eta fundazioekin egindako bilerak eta horiek antolatutako jardunaldietan parte-hartzea

- Bakegintza eta Bizikidetzarako Idazkaritza Nagusiak ASERFAVITE, Zaitu, Covite eta AVTren euskal ordezkartzarekin bilerak egin ditu, aurrena **2013an**, lantaldea eta Bake eta Bizikidetzeta Plana aurkezteko, eta hurrena **2014ko irailean**, Gertu Programa aurkezteko.
- **2013an**, Biktimen eta Giza Eskubideen Zuzendaritzak Coviteren urteko jardunaldietan hartu zuen parte.
- **2013ko azaroaren 23an**, Bakegintza eta Bizikidetzarako idazkari Jonan Fernandezek hizlari gisa hartu zuen parte ASERFAVITEren urteko jardunaldietan. **2014ko azaroaren 16an**, aldiz, Aintzane Ezenarrok.
- **2014ko urriaren 22an**, Aserfavite eta Zaitu elkarteak, Eusko Jaurlaritza lagun, Euskadi bisitatzera etorritako terrorismoaren biktime irlandarren ordezkartza batekin bildu ziren.
- **2015eko martxoaren 9an**, Bakegintza eta Bizikidetzarako idazkari nagusi Jonan Fernandez eta Biktimen eta Giza Eskubideetako zuzendari Monika Hernando ASERFAVITE eta Zaitu elkarteekin bildu ziren terrorismoak mehatxatutakoek jasandako sufrimenduari eta Ertzaintzak jasandako mehatxu eta indarkeria terroristari buruzko azterlan bat adosteko.

4. Elkarrizketa-errondak eta beste autonomia-erkidego batzuetako biktimen elkarteekin jardunaldietan parte hartzea

Legegintzaldia hiru bisita-erronda egin dira, Estatuko terrorismoaren biktimen elkarteekin biltzeko.

1. erronda: Biktimen eta Giza Eskubideetako zuzendariak honako elkarte hauek bisitatu zituen hiri hauetan 2013ko lehen hiruhilekoan.

- Valentzia: Valentiako terrorismoaren biktimen elkarte eta segurtasun indarren biktimen elkarte.
- Galizia: Galiziako terrorismoaren biktimen elkarte.
- Extremadura: Extremadurako terrorismoaren biktimen elkarte.
- Katalunia: Kataluniako terrorismoaren biktimen elkarte.
- Andaluzia: Andaluziako terrorismoaren biktimen elkarte.
- Madril: AVT, terrorismoaren biktimen elkarte.

2. erronda: 2013 urtearen amaieran egin zen bigarren erronda, Bake eta Bizikidetzeta Plana elkarte horiei beraiei ezagutarazteko.

Gainera, 2013 urtean zehar, Andaluziako, Errioxako, Extremadurako eta Valentziako elkarteek antolatutako jardunaldietan hizlari gisa hartu zuen parte, hala nola Estatuko Segurtasun Indarrek Donostian antolatutakoetan.

3. erronda: Enrique Ullibarriaranak 2015eko martxoan ekin dio hirugarren erronda gauzatzeari, Estatuko elkarteekin bilduz eta horiek antolatutako jardunaldietan hizlari gisa parte hartuz:

- **2014ko azaroak 14, 15 eta 16:** Andaluziako Terrorismoaren Biktimen Elkarteak antolatutako jardunaldietan hizlari gisa hartu zuen parte.
- **2015eko martxoak 9:** Valentziako Terrorismoaren Biktimen Elkarteko zuzendaritza-batzordearekin bildu zen.
- **2015eko martxoak 10:** Valentziako Terrorismoaren Biktimen Elkartearen jardunaldietan parte hartzea.
- **2015eko martxoak 13:** Extremadurako Terrorismoaren Biktimen Elkarteko zuzendaritza-batzordearekin bildu zen, Villanueva de la Serenan (Badajoz).
- **2015eko martxoak 14:** Extremadurako Terrorismoaren Biktimen Elkartearen jardunaldietan parte hartzea, Villanueva de la Serenan (Badajoz).

Biktimen eta Giza Eskubideetako Zuzendaritzak urtero hartu du parte Andaluziako, Extremadurako eta Valentziako elkarteek eta Segurtasun Indarren Biktimen Elkarteak antolatutako jardunaldietan.

Elkarteekin harreman zuzena izateaz gain, bi bilera egin dira Barne Ministerioarekin eta autonomia-erkidegoetako biktimen gaineko politiken arduradunekin. Lehena, **2013ko abenduaren 12an**, eta bigarrena **2014ko azaroaren 18an**.

5. Zuzeneko bilerak biktimekin

Biktimekin harreman zuzena dugu egunero, bai bulegora bisitan datozelako, bai beren udalerrietan hitzordua jartzen dugulako. Bilera horien zergatiak askotarikoak dira: arreta-ekintza jakin bat edota biktimen topaketa-programetan edo Adi-adian parte hartzeko proposamenak.

Era berean, GALen eta eskuin muturreko biktimekin ere bilerak egin dira. Horiei, terrorismoaren biktima diren aldetik, Barne Ministerioak dagokien erreparazioa ukatu egin die.

Horiez guztiez gain, Gertu programak biktimekiko zuzeneko harremana eta harreman pertsonala areagotu ditu. 2014ko azken hiruhilekoan, nagusiki Enrique Ullibarriarana eta Aintzane Ezenarro telefonoz jarri dira harremanetan Euskadin bizi diren terrorismoak hildako 300 pertsonaren baino gehiagoren senideekin. Halaber, harreman pertsonal eta zuzenekoa izan dute horietako laurden batekin.

6. Bilerak Adi-adian Programaren esparruan

2013tik aurrera: Programaren parte-hartzaile guztiekin banakako bilerak egin dira, parte hartzera gonbidatzeko.

2013ko otsailak 1: Adi-Adian programan parte hartu zuten lehen biktimek **Iñigo Urkullu lehendakariarekin** eta Bakegintza eta Bizikidetzarako Idazkaritzako lantalde osoarekin bildu ziren Lehendakaritzan.

Terrorismoaren eta indarkeriaren biktimekin 70 lekukotza eskaini dira ikastetxeetan, eta horietan guztietan Bakegintza eta Bizikidetzarako Idazkaritzako lantaldeko kideren bat izan da, laguntza emateko.

7. Bilerak Eraikiz Programaren esparruan

Eraikiz programaren esparruan, biktime-talde bat 2014ko ekainaz geroztik ari da biltzen, Bakegintza eta Bizikidetzarako Idazkaritza Nagusiak koordinatuta. Gaur-gaurkoz, bost aldiz baino ez dira bildu, bizikidetzari egin diezaioketen ekarpenaz gogoeta egiteko balio izan dutenak.

8. Bilerak segurtasun-indarren eta eskuin muturreko indarkeriaren biktimekin

Giza eskubideen urraketen ondorioz sufrimendu bidegabeak jasan zituzten biktimek aitortzeko ekainaren 12ko 107/2012 Dekretuaren babesean sortutako Balorazio Batzordea 22 aldiz bildu zen 2013an eta 47 biktimek elkarrizketatu zituen. 2014an, 24 bilera eta 61 elkarrizketa egin zituen.

Gainera, Bakegintza eta Bizikidetzarako Idazkaritza Nagusiak hainbat bilera egin ditu biktime horiekin, dekretuari egindako aldaketan aurka Espainiako gobernuaren ordezkariak aurkeztutako errekurtoa dela medio:

- **2014ko irailak 22:** bilera Bizkaiko biktimekin Bilbon.
- **2014ko irailak 23:** bilera Gipuzkoako biktimekin Donostian.
- **2014ko irailak 29:** Gogoetarako eta elkartzeko jardunaldiak Bilbon, Euskadi osoko biktimekin.

Bakegintza eta Bizikidetzarako Idazkaritza Nagusia poliziaren eta eskuin muturreko taldeen biktimekin elkarteekin ere bildu da, tartean, Goldatu, Egiari Zor eta Martxoaren 3ko Biktimekin Elkarteak.